

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU

DECIZIE

nr. _____

din _____

Cu privire la aprobarea tarifelor
pentru repartizarea loturilor destinate înhumărilor,
a taxelor pentru întreținerea cimitirelor
și accesul cu mijloacele de transport pe teritoriul lor

Având în vedere nota informativă a Î.M. „Combinatul Servicii Funerare” și în conformitate cu art. 14, alin. (1) și alin. (2) și art. 19 din Legea nr. 436/2006 „Privind administrația publică locală”, art. 6 alin. (2) pct. 3 lit. b) din Legea nr. 136/2016 „Privind statutul municipiului Chișinău”, pct. 14 al Regulamentului cu privire la cimitire, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1072 din 22.10.1998, Consiliul Municipal Chișinău **DECIDE**:

1. Se aprobă și se pun în aplicare tarifele pentru repartizarea (rezervarea) locurilor de înhumare pe teritoriul cimitirelor din municipiul Chișinău, stabilite în funcție de categoria cimitirului (Anexa nr. 1).

2. Se aprobă și se pune în aplicare taxa anuală de salubritate a zonelor comune și întreținerea infrastructurii cimitirelor din municipiul Chișinău (alei, sisteme de comunicații, garduri, imobile, drepturi salariale etc.) în mărime de 240 lei (Anexa nr. 2).

3. Se aprobă și se pune în aplicare taxa pentru accesul unităților de transport auto pe teritoriul cimitirelor din municipiul Chișinău (Anexa nr. 3).

4. De la plata taxei prevăzute la punctul 2 al prezentei dispoziții sunt scutite următoarele categorii de beneficiari: veteranii de război (persoanele care au participat la cel de-Al Doilea Război Mondial, precum și participanții la acțiunile de luptă din stânga Nistrului, pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, cetățenii care au luptat în Afganistan); persoanele supuse represiunilor și, ulterior, reabilitate; invalizii de gradele I, II și III și pensionarii.

5. Î.M. „Combinatul Servicii Funerare” poate stabili și aproba prin acte normative interne catalogul de prețuri și plăți suplimentare pentru serviciile prestate în domeniul funerar.

6. Se abrogă decizia CMC nr. 2/20 din 02.09.2016 „Cu privire la aprobarea tarifelor pentru rezervarea pe termen nelimitat a loturilor destinate înhumărilor și a taxelor pentru întreținerea cimitirelor municipale”.

7. Prezenta decizie intră în vigoare din momentul publicării pe pagina oficială a Primăriei Municipiului Chișinău: www.chisinau.md

8. Controlul executării prevederilor prezentei decizii se pune în sarcina viceprimarului de ramură.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

SECRETAR INTERIMAR AL
CONSILIULUI MUNICIPAL

Adrian TALMACI

Anexa nr. 1
la decizia Consiliului Municipal Chișinău
nr. _____ din _____

T A R I F E L E

pentru repartizarea (rezervarea) locurilor de înhumare pe teritoriul cimitirelor
din municipiul Chișinău

Descriere	Denumirea cimitirelor	Caracterul rezervării	Taxa (lei)
Taxa pentru repartizare rezervarea locurilor de înhumare pe teritoriul cimitirelor din municipiul Chișinău	Cimitirul „Central”	Înhumări curente	1500 lei
	Cimitirul „Central”	Rezervare	6000 lei
	Cimitirul „Sf. Lazăr”	Înhumări curente	1000 lei
	Cimitirul „Sf. Lazăr”	Rezervare	4200 lei
	Alte cimitire	Înhumări curente	700 lei
		Rezervare	1700 lei

SECRETAR INTERIMAR AL
CONSILIULUI

Adrian TALMACI

T A X A

anuală pentru întreținerea cimitirelor municipiului Chișinău

Descriere	Denumirea cimitirelor	Taxa (lei)
Taxa anuală de întreținere a cimitirului	Cimitirul „Central”	240
	Cimitirul „Sf. Lazăr”	240
	Alte cimitire	240
Veteranii de război (persoanele care au participat la cel de-al doilea război mondial și la acțiunile de luptă din stânga Nistrului pentru apărarea integrității teritoriale și independenței RM, persoanele participante la acțiunile de luptă din Afganistan, Persoanele supuse represiunilor și ulterior reabilitate, Invalizi de gradele I, II, III Pensionarii		Scutire- 100%

SECRETAR INTERIMAR AL
CONSILIULUI

Adrian TALMACI

T A X A
pentru accesul unităților de transport auto pe teritoriul cimitirelor
din municipiul Chișinău

Descriere	Mărimea taxei (lei MDL)
Taxa pentru fiecare acces cu mijlocul de transport auto pe teritoriul cimitirelor municipale constituie:	
- Automobile cu masa totală până la 1 500 kg	20
- Automobile cu masa totală până la 3 500 kg	80
- Automobile cu masa totală până la 5 000 kg	150

Notă: Persoanele cu dizabilități locomotorii, proprietari ai mijloacelor de transport, la prezentarea legitimației, sunt scutite de la plata taxei de acces pe teritoriul cimitirului.

SECRETAR INTERIMAR AL
CONSILIULUI MUNICIPAL

Adrian TALMACI

INFORMAȚIA

privind veniturile și cheltuielile aferente sectorului amenajarea cimitirelor municipale a

ÎM Combinatul Servicii Funerare pentru anii 2016, 2019-2020

Denumirea articolelor	anii					
	2016		2019		2020	
	Suma lei	%	Suma lei	%	Suma lei	%
I. Venit din prestarea serviciilor:	12 689 531	61,8	11 079 189	49,4	14 336 008	50,3
~ Taxa de rezervare a loturilor destinate înhumărilor	7 769 200	61,2	7 322 710	66,1	9 752 200	68,0
~ Taxa anuală pt întreținerea cimitirelor	4 455 640	35,1	2 822 739	25,5	3 104 238	21,7
~ Taxele pt accesul mijloacelor de transport pe teritoriul cimitirelor	464 691	3,7	933 740	8,4	1 479 570	10,3
II. Cheltuieli directe	10 372 013		10 169 334		12 398 623	
Cheltuieli salariale:	6 913 071	53,5	7 113 741	55,3	8 216 038	55,7
~ Remunerarea muncii	5 464 304	42,3	5 631 599	43,8	6 449 314	43,7
~ Contribuții sociale	1 213 480	9,4	1 229 973	9,6	1 477 946	10,0
~ Contribuții asigurarea medicală	235 287	1,8	252 170	2,0	288 779	2,0
~ Cheltuieli materiale	1 396 534	10,8	1 128 571	8,8	1 449 091	9,8
~ Uzura mijloacelor fixe	1 411 123	10,9	928 269	7,2	1 456 307	9,9
~ Consumuri pt servicii comunale	123 849	1,0	114 725	0,9	105 816	0,7
~ Cheltuieli personal auxiliar	261 712	2,0	274 261	2,1	433 054	2,9
~ Alte cheltuieli și servicii	265 725	2,1	609 767	4,7	738 317	5,0
III. Cheltuieli indirecte :	2 560 643	19,8	2 689 126	20,9	2 363 081	16,0
% din cheltuieli administrative în raport cu salariu	46,9%		47,8%		36,6%	
*Cheltuieli administrative total pe întreprindere	5 356 642		5 913 745		4 939 539	
*Remunerarea total pe întreprindere	11 430 846		12 384 632		13 480 976	
Total cheltuieli	12 932 656		12 858 460		14 761 704	
Venit total pe întreprindere, inclusiv	20 532 719		22 409 125		28 499 704	
subsidii acordate pt taxa anuală de întreținere a cimitirelor			4 200 000		3 790 383	

Contabil șef Căuș V. Căuș

ÎNTEPRINDEREA MUNICIPALĂ „COMBINATUL SERVICII FUNERARE”

75/32 din 28 ianuarie 2022

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CHIȘINĂU

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de decizie al Consiliului municipal Chișinău

cu privire la ajustarea tarifelor pentru repartizarea loturilor destinate înhumărilor, a plăților pentru întreținerea cimitirelor și accesul cu mijloacele de transport pe teritoriul lor

Prin prezenta, informăm că, Întreprinderea Municipală „Combinatul Servicii Funerare” activează în baza principiilor de autogestiune, iar genul principal de activitate este prestare contra cost a serviciilor funerare către locuitorii orașului Chișinău.

Necesar de indicat că, taxa pentru rezervarea pe termen nelimitat a loturilor destinate înhumărilor și taxa pentru accesul mijloacelor de transport pe teritoriul cimitirelor municipale a fost aprobată prin **decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/20 din 02.09.2016**, iar taxa anuală pentru întreținerea cimitirelor -120 lei a fost aprobată prin **decizia CMC nr. 6/10 din 14.05.2009**.

Considerăm că, în prezent, taxele nu sunt actuale și necesită a fi ajustate la zi, în contextul creșterii cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real din 2009 – 900 lei I categorie, iar în 2021 – 2935 lei, (în baza HG 922, din 22.12.2020), fapt ce constituie o creștere de 326%, majorarea prețurilor și deprecierea leului față de valutele principale.

Concurența neloială în sectorul privat din sfera serviciilor funerare cauzează deficiențe la capitolul vânzarea rechizitului funerar, servicii transport funerar, respectiv cheltuielile directe necesare, suportate în activitatea economică a întreprinderii, nu sunt acoperite în totalitate din prestarea acestor servicii.

Analizând datele din Anexa nr.1 la prezenta notă, putem observa că Venitul total al întreprinderii ca partea preponderentă o constituie venitul din prestarea serviciilor de rezervare și taxa de întreținerea a cimitirelor:

- 2016 - 61.8% (12 689 531 lei) din venitul total;
- 2020 - 50.3% (14 336 008 lei) din venitul total.

O creștere bruscă a venitului pe întreprindere în anul 2020 se datorează faptului că a crescut esențial numărul înhumărilor în urma pandemiei.

Totodată se poate de observat că, cheltuielile directe (cheltuieli materiale, uzura mijloacelor fixe, consumuri servicii comunale si altele) a sectorului de amenajare a cimitirelor, pentru anul 2020 constituie 86,49%, din care numai cheltuielilor privind retribuirea muncii reprezintă 55,7% din cheltuielile sectorului. (Anexa nr.1)

Mijloacele fixe ale întreprinderii în marea majoritate datează proveniență din anii 70-80 ai secolului trecut și respectiv o parte din ele nu mai poate fi utilizat în procesul de producere. Întreprinderea duce lipsa de mecanisme (tractoare) și unități de transport pentru asigurarea activității de salubritate precum și prestarea serviciilor funerare (catafalcuri), la majoritatea cimitirelor lipsesc drumuri de acces, precum și îngrădirea acestora.

Până în anul 2018 ÎM „CSF” a avut pierderi din cauza creșterii exagerate a prețurilor, și doar în ultimii 4 ani ÎM „CSF” odată cu identificarea și aplicarea mecanismelor legale a beneficiat de restituirea venitului ratat pentru compensarea cheltuielilor de întreținere pentru unele categorii de populație, fapt ce a permis menținerea și dezvoltarea infrastructurii cimitirelor precum și asigurarea cu mijloace tehnice moderne în procesului de desfășurare a activităților aferente lucrărilor de amenajare, evacuare a deșeurilor, efectuării lucrărilor de reparații capitale ale căilor de acces în cimitire, a clădirilor administrative, blocurilor pentru muncitori, etc. aceasta fiind doar o mică parte acoperită din necesitățile primordiale ale întreprinderii.

Tabel 1

Descriere	Denumirea cimitirelor	Caracterul rezervării	Taxa actuala (lei)	Taxa propusa spre ajustare (lei)	Majorarea in %
Taxa pentru repartizarea, rezervarea locurilor de înhumare pe teritoriul cimitirelor din municipiul Chișinău	Cimitirul „Central”	înhumări curente	1500 lei	1500 lei	0
	Cimitirul „Central”	rezervare	5500 lei	6000 lei	9
	Cimitirul „Sf. Lazăr”	înhumări curente	1000 lei	1000 lei	0
	Cimitirul „Sf. Lazăr”	rezervare	4000 lei	4200 lei	5
	Cimitirul „Sf. Lazăr”	rezervare	1500 lei	1700 lei	13

	alte cimitire	înhumări curente	700 lei	700 lei	0
		rezervare	700 lei	1700 lei	0

În concluzie din acest tabel putem observa că majorarea din rezervarea lotului este în esență nesemnificativă în medie cu 9 %.

De menționat că, ÎM CSF deține doar 128.21 ha pentru înhumare, circumstanță ce **nu** ne permite, în termeni îndelungați, să asigurăm cerințele tot mai crescute ale cetățenilor de a rezerva locuri de înhumare la cimitirele din capitală. Evident, venitul obținut din încasarea taxelor de rezervare a locurilor de înhumare nu este de lungă durată, fiind în legătură directă cu disponibilitatea, de moment, a terenului liber pentru înhumări.

Din numărul total de deținători de autorizații, 75603 persoane, 39843 sunt scutiți de taxe de întreținere, (pensionarii, invalizii) și doar 35769 deținători achită taxa de întreținere.

Taxa propusă în proiect ar permite investiții în procurarea tehnicii de o importanță majoră pentru activitatea întreprinderii.

Ce ține de majorarea taxei pentru accesul unităților de transport pe teritoriul cimitirelor, putem menționa că unitățile de transport duc la deteriorarea esențială a drumurilor, ca rezultat întreprinderea suportă cheltuieli pentru întreținerea, reparația și construcția drumurilor.

Odată cu deschiderea cartierelor noi și extinderea cimitirului Sf. Lazăr, este necesar de a asigura căi de acces și drumuri, reparația drumurilor ce datează din anii 1965. O remarcă esențială este faptul ca celelalte cimitire în general nu sunt asigurate cu căi de acces, drumuri și îngrijiri.

Ca constatare, anual pe teritoriu cimitirelor intră aproximativ 80 000 unități de transport cu masa totală până la 1,5 tone (taxa 10 lei per unitate), în jur de 5400 unități de transport cu masa totală de până la 3,5 tone (taxa 50 lei per unitate) și în jur de 2 000 unități de transport cu masa totală de până la 5 tone (taxa 100 lei).

Pentru anul 2020 la reparația și construcția drumurilor și căilor de acces au fost alocate 1mln lei, iar pentru anul 2021 pentru reparația și construcția drumurilor și căilor de acces au fost alocate 4 mln lei.

Analizând tabelul cu privire la încasările taxei de acces în mediu cu 1,270 mln lei, permite reparația căilor de acces și a drumurilor la doar o mica porțiune de drum.

Prin urmare, taxa propusa în proiect ar permite investiții în reparația, extinderea drumurilor și a căilor de acces de o importanță majoră pentru populație.

De menționat că, din anul 2009 și până în prezent, au crescut esențial tarifele la apă și canalizare în medie cu aproximativ 30% pentru 1 m³ în 2021, tarifele la carburanți în medie cu 100 % , precum și prețurile la energia electrică, lemn, metal, materiale de construcții și alte materiale necesare asigurării bunei funcționări a întreprinderii.

Totodată, din anul 01.01.2009 - octombrie 2021 au crescut tarifele la Indicele mediu de consum de 2 ori, respectiv Rata Inflației din 2009-2021 a constituit 97,34%.

Un factor esențial este creșterea bruscă a înhumărilor curente față de anul 2009, cu o creștere a înhumărilor în medie cu 66%.

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
5200	4659	4661	4863	4747	4951	4684	4881	4788	4562	4695	5983	7127

Mărirea cheltuielilor suportate de întreprindere se datorează mai multor factori, și anume:

1. *extinderea teritoriului cimitirelor gestionate;*
2. *mărirea volumului de deșeuri colectate și evacuate de pe teritoriul cimitirelor orășenești;*
3. *creșterea volumului de defrișări efectuate pe teritoriul cimitirelor orășenești;*
4. *uzura sporită a mijloacelor fixe utilizate în activitatea curentă a întreprinderii, precum și necesitate reparațiilor costisitoare;*
5. *cheltuieli de menținere a infrastructurii cimitirelor;*
6. *lucrări de amenajare a cartierelor noi la cimitirul Sf. Lazăr;*
7. *scumpirea carburanților, energie electrice și altor servicii comunale (gaz, apă, canalizare);*
8. *sporirea personalului, pentru asigurarea salubrității și întreținerii cimitirelor orășenești, în contextul extinderii;*
9. *cheltuieli pentru asigurarea înhumărilor în zilele de odihnă și atragerea la muncă a suplimentară a salariaților;*
10. *mărirea prețurilor la materia primă necesară confecționării mărfurilor funerare.*

În contextul extinderii teritoriilor cimitirelor municipale se constată o creștere dinamică a cheltuielilor suportate de întreprindere și anume sporirea costurilor de deservire și întreținere: materiale și utilaje suplimentare pentru salubritate și întreținere, personal suplimentar, cheltuieli de proiectare și construcție a construcțiilor funerare, lucrări de defrișare, acumulare și evacuare a deșeurilor menajere.

Nu în ultimul rând, indicăm, că o problemă esențială o constituie mijloacele fixe învechite, folosite în activitatea zilnică a întreprinderii, care necesită investiții suplimentare, pentru menținerea bunei funcționări a lor.

Reieșind din cele expuse, în vederea asigurării și menținerii independenței financiare și solvabilității întreprinderii, precum și garantării dreptului locuitorilor orașului Chișinău la o înhumare după propriile obiceiuri, solicităm respectuos aprobarea, proiectului de decizie al Consiliului municipal Chișinău „Cu privire la ajustarea tarifelor pentru repartizarea loturilor destinate înhumărilor, a plăților pentru întreținerea cimitirelor și accesul cu mijlocele de transport pe teritoriul lor”.

Anexă: 1. Anexa nr. 1;

2. Proiectul de decizie a Consiliului municipal Chișinău și 3 anexe;

Cu respect,

Director general

Ludmila BOȚAN

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU

Comisia pentru buget, economie, finanțe, patrimoniu public local,
agricultură și problemele suburbiilor

A V I Z

din 01.02.2022

la proiectul de decizie al Consiliului municipal Chișinău „Cu privire la modificarea taxelor și tarifelor în cimitirele din municipiul Chișinău”.

S-a examinat proiectul de decizie nominalizat.

S-a votat: pro 4, contra 0, abținut 1.

S-a decis: Se aproba avizul negativ la proiectul de decizie al Consiliului municipal „Cu privire la modificarea taxelor și tarifelor în cimitirele din municipiul Chișinău” și se propune Consiliului municipal spre examinare și adoptare.

Președinte

Roman Cojuhari

Secretarul ședinței

Liudmila Polodiuc